

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopenjska pošt-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 60 kr., na mesec 60 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 60 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 146.

V Ljubljani v sredo, 1. julija 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z julijem 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, *naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrišek treba prilepiti le naslov*, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2.50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1.50
„ mesec	„ —50

za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

V presojo, je-li državnozborska volitev v dolenjskih mestih veljavna ali ne.

(Konec.)

Dalje menijo „Novice“: „Vsakdo pa čuti, da se krivica dela meščanskim volilcem, ako celó v tisti volilni skupini samó z enim mestom volijo vaščani, v vseh drugih mestih tiste skupine pa so izključeni z mestno občino združeni vaščani.“

Ne, ne, gospóda! te krivice ne čuti nikdo, niti zdaj, niti se je v teku 24 let prej kedaj čutila; najbolji dokaz za to je pač reklamacija metliških meščanov leta 1879. To krivico čuti pač le ona peščica gospodov, katerih volji velike večine slovenskega prebivalstva na Dolenjskem na-

sprotujoče želje se niso spolnile, da si so se zjedini z nemško, Slovincem kot vladi neprijazno stranko. Ako govoré „Novice“ o občutkih in interesih, potem nam naj „Novice“ pa tudi povedó, kako se zлага ono od nekaterih gospodov izprosjačeno in od „Novic“ odobrovano združenje z občutki in interesi slovenskih volilcev dolenjske strani!

Naj se nam oprostí to oddaljenje od pravega predmeta. Ni čuda, da nas premagajo lastni občutki, ko se uže toliko od občutkov govorí!

„Krivica postaje“, tako nadaljujejo „Novice“, „se vé da dejansko občutljiva, ako bi se hotelo pripustiti, da bi v mestni skupini glasovi vaščanov celó odločevali. S tem bi izvoljenec ne bil več zastopnik mest in trgov, ampak izvoljenec vasi.“ Ne, ne, drage „Novice“, tudi to ni takó, kakor vé trdíte. Odločilni niso glasovi metliških vaščanov, ampak odločilnih je 315 glasov nasproti 310. Če so dotični vaščani pripomogli, da se je ta številka dosegla, zgodilo se je to postavnim potem, in nikdar ne bo drugače, dokler vlada pravica, a ne samovoljnost in krivica. V sledečem hočemo pokazati, zakaj ne more biti drugače.

Vsled določil državnozborskega, kakor deželnozborskega volilnega reda zavisna je aktivna volilna pravica od sledečih pogojev: Volilec mora biti avstrijsk državlján, moškega spola, 24 let star, samolasten, ter mora v občini, v kateri ima svojo volilno pravico izvrševati, plačevati najmanj 5 gld. direktnega davka. Da veljajo za volitve v veleposestvu še nekatera druga določila, na to se nam ni treba ozirati. Nikakega pomena pa ni to, kje da stanuje volilec. Bivališče je odločilno le v tem jedinem slučaju, kadar ima kedo v jedni in isti deželi in v jedni in isti volilni skupini volilno pravico v več volilnih okrajih. Razen tega

slučaja je čisto vse jedno, naj biva volilec uže v kakem mestu, v kakem trgu, ali v kaki vasi ali izvan dežele, on voli v oni volilni skupini in v onem volilnem kraju, kjer se nahajajo predmeti, od katerih plačuje po zakonu določeno svoto direktnega davka, in sicer ne gledé na to, naj ta uže spada k zemljiškemu davku, k pridobitnini, dohodnini ali kateri drugi kategoriji direktnega davka.

Zakon pozná različne, natanko omejene okoliše, po katerih se odmerja in pripisuje davek. Pred vsem so to posamezne dežele, potem politični okraj, davkarski okraj, okoliši posameznih političnih občin, in konečno, kot zadnja podlaga, davkarska občina. Vsi ti okoliši so natanko omejeni in davkarske občine so najmanj davkarski okoliši, v krogu katerih se zamore davek odmerjati in pripisavati. Posamezni, v krogu teh najmanjših davkarskih okolišev ležeči kraji (mesta, trgi, vasi itd.), naj davkoplačevalec tam stanuje, ali ne, nimajo gledé odmerjevanja in pripisovanja davka, razen kolikor je večje ali manje število prebivalstva v tem oziru merodajno, nikakega pomena in ne morejo nikdar biti ali postati pododdelki kake davkarske občine. Ako se nahajajo tedaj predmeti, od kojih se plačuje po volilnem redu določeni direktni davek vseh volilcev v jedni in isti davkarski občini, je gledé na to, da volilni red na stanovališče ne polaga nikake važnosti in je za volilno pravico razen drugih uže prej naštetih pogojev, pred vsem merodajno odmerjevanje in pripisovanje davka, čisto nemogoče, da bi se davkoplačevalci jedne in iste davkarske občine, ki se ne more in ne smé deliti v pododdelke, uvrščevali v različne volivske razrede.

Ako se to theoretično načelo uporablja v praksi, potem sledi iz tega, da se davkoplačeval-

nesrečen biti more? Gotovo bi ne verovala, ko bi tudi midva ne bila uže spoznala te britke resnice!“

„Oj pusti te misli sedaj, srce moje, v tem trenutku saj zabi tužno preteklost. Hitiva le izpolnit davno storjeno obljubo, pojdiva k kraljici sveta, da se jej pokloniva in zahvaliva za njeno pomoč v preteklih nezgodah ter jo poprosiva za nje blagoslov v novem najinem stanu!“

„Da, moj Milan, to je tudi moja želja! Kolikokrat sem si želela priti sem; gledati kras narave, tukaj občudovati lepoto domovine svoje! Ali koliko srečnejša sem sedaj, ko si ti z mano in naju je dovedla enaka obljuba na rajski ta otok! Kako iskreno se hočem zahvaliti njej za to milost, katero počastit sva prišla in jo prositi: naj nama i na dalje bode trdna zaslomba in pomoč!“

„Da, Katinka, za to jo hočeva prositi!“ In gorak poljub sledil je tem besedam.

Kako lep, ginljiv prizor, ko sta klečala srečno združena v mladostni lepoti in moči pred podobo nebeške matere! Le tiha luna je zrla na nju in

večer ne sapice so odnašale prošnje proti zvezdnatem, pomladnem nebu!

II.

Bilo je lepo jesensko jutro, kakor si lepšega niti misliti ni možno. Po mali stezič šetal je počasi mlad lovec proti svojemu domu, malemu mestecu V. — — — na Dolenjskem. Znati mu je bilo na obrazu, da je zelo utrujen ali jako nezadovoljen z uspehom današnjega lova. Šel je zamišljeno in dvocevna puška mu je malomarno visela na rami. Kreпка postava, lep obraz sta pričala njegovo mladost in v istini živel je morda v 25. jeseni svoje dóbe. Pogled je bil srpo obrnen v pred njim se razprostirajočo dolino in v na malem gričku sredi doline sozidano mesto. Na kraju gozda se vsede na trato in ogleduje pridno delujoče poljedelce. Ki so v potu svojega obraza zadne sádove s polja spravljali domov. Dolgo je tu sedel — kar se zgane in posluša — lahni vetrič mu donaša mile glasove pesmice: „Le enkrat bi videl, kje solnce gor' gre!“ Kako milo, ginjaivo je poje ženski alt, spremljan na glasoviru!

Listek.

Prva ljubezen.

(Izvirna novelica; spisal P. G. Višensky.)

I.

Širno se je razprostiralo sinje nebo čez površino blejskega jezera. Rahli vetrič le je zibal mirne valove, na katerih je plaval mali čolnič proti cerkvi, obsevani po slednjih žarkih zahajajočega solnca. Veličasten prizor dajalo je snežnobelo gorovje v večernem svitu in milo žvrgolenje ptičev poveličevalo je prekrasni čar narave.

Zamaknena v to lepoto sedela je v čolniču dvojica in Bog zna kake misli navdajale so njihovi srei.

Počasi se je bližal čolnič otoku, in bila je uže nastala skoro po polnem tema, ko je priveslal k obrežju in še le tu spregovorila je mlada, lepa spremljevalka s svojim sodrugom.

„Kako krasna je pač narava, predragi moj Milan, in je li možno, da človek v tej krasoti

cem iz Križevske Vasi in Sirkovega Vrha, ker se jim v isti davkarski občini, kakor metliškim meščanom, davek pripisuje, ne sme odrekati pravica, voliti ravno tako v mestni skupini, kakor neoporekljivo volijo meščani sami. Če pa so po tem takem opravičeni voliti z mestom, no, potem v zmislu državnoborskega in deželnozbornskega volilnega reda s kmetskimi občinami voliti niti ne smejo.

„Novice“ naj se tedaj umirijo ter iz onega dela te razprave, ki je bil zlasti njim posvečen in ki se vseskozi naslanja na postavbo, blagovoljno prepričajo, da se pri volitvi v dolenskih mestih niso godile nikake nezakonitosti in da je bilo po polnem neopravičeno, ako so menile, da bi se morda mogli mi „strinjati z načeli, ki bi volilno pravico uničevali.“

S tem bila bi naša pravda končana. Naši čitatelji nam pač oprosté, da smo jim toliko časa podajali tako suhoparnega berila. Stvar zahtevala je pojasnila in upamo, da je z našimi podatki ustrezno marsikomu, ki so ga navdajale v tej zadevi morda dvojbe. Da naša razprava „Slovenskemu Narodu“ ne bode dopadala, to znali smo naprej. Na posamezne opazke, ki jih je najstarejši naš dnevnik delal v teku zadnjega tedna, se vender nečemo ozirati, ker so ravno tako malo duhovite in tako frivolne, kakor vse, kar je v tej zadevi pisal in ker je s tem le dokazal, da se z njim o resnih stvareh sploh razpravljati ne dá.

Zadnja naša beseda velja le še onim gospodom, ki mislijo baje v državnem zboru oglašiti se zoper dolensko volitev. Samozavest, s katero se je po posameznih časopisih direktno ali ne-direktno naglašalo, da se ta volitev ne bo verifikovala, nam dopada. Ako to naši poslanci res dosežejo, nas ne bo ravno veselilo, a žalostni tudi ne bomo. Tolažilo nas bo namreč prepričanje, da naši poslanci v državnem zboru, ako hoté, res nekaj zamorejo, in upamo, da bodo to svojo moč v prihodnje porabili tudi v to, da se spolni veliko število opravičenih želj njih volilcev, kateri so dosedaj zamán čakale na uresničenje; da se to zgodi, v to pomozí Bog!

—z.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Minolo soboto vršila se je volitev jednega poslanca v državni zbor v okraji Hietzing-Bruck. Izvoljen je bil po hudem boji nemško-liberalni kandidat Josip Fischer s 186 izmed 349 glasov; njegov protikandidat antisemit Rudolf Wittman dobil je 160 glasov.

Skoro vsi levičarski listi bavijo se še vedno z ustanovitvijo „nemškega kluba“ v državnem zboru. V ekstremno narodnih krogih nemško-liberalne stranke se zatrjuje, da je nemški klub gotov; osebno ognjevito pa se poteguje za ta klub ono provincijalno nemško časopistvo, kateremu ni

Lovec pazno poslušal in ko je zadnji akord se pogubil: nehote globoko izdihne! Vstane in pospeši svoje korake, hiti proti domu.

Minilo je od onega jutra nekoliko dnij, ko je bil imendan tamošnjega nadučitelja Ivana Tratarja. Naravno da se je pri njem zbrala vesela družbica, vse prve osebe iz mesteca in obližja. Tudi naš znanec je bil med njimi, akoravno je bil še le malo časa v mestecu V. — — — kamor je bil prestavljen. Ker je bil pevec in rad vesel, se je kmalu priljubil. Napitnica se je vrstila na napitnico, večinoma se vé da na godovalca, in da bi se ne pelo niti misliti ni mogoče!

„Ti, Ivan, kje je pa tvoja hčerka?“ povpraša godovalca njegov bližnji kolega Žagar, „zvedel sem, da je prišla domov in vender je ni nič bilo še na spregled.“

„Ej, brate, saj si lahko misliš, kako je, ako je bil človek cela štiri leta v samostanu zaprt in ni družbe se vaje! Vender jo hočem poklicati, oprostite me tako dolgo!“

„Ali, gospod Tratar, nikarite se potrujevati in gospodičino morda nadlegovati! Gospod Žagar

nobeno postopanje prestrastno; skušajo se privabiti zmerni elementi k pristopu v ta klub, in če se jim obeta maščevanje. Ali se bode ustanovil nemški klub, zdaj pač še ni gotovo, a gotovo je uže zdaj, da, če se ne ustanovi, bode levica še bolj razkosana, bolj nejedina, kar bode se vé da desnici v korist.

„Pokrok“ poroča, da dr. Herbst neče na noben način sprejeti mandat v česki deželni zbor; čuje se pa od druge strani, da se mu bode ponudil mandat v nižjeavstrijski deželni zbor in da dr. Herbst kaže voljo sprejeti ta mandat.

Hrvatski sabor misli se je sniti uže sredi meseca avgusta, a zdaj se je zopet ta čas preložil, ker ni gotov še organizacijski načrt, o katerem se bode obravnavalo v prihodnjem zasedanju in o katerem želi ban, da bi se še to leto izvel.

Tuje dežele.

O italijanski ministerski krizi se poroča, da se bode kmalu sestavil nov kabinet. Depretis prevzel bode, a samo začasno, vnanje ministerstvo, pravosodno ministerstvo pa prevzame Tajani. Najbrže bode nekaj članov prejšnjega ministerstva tudi še poklicanih v novi kabinet. Če se bode pač novemu kabinetu bolje godilo nasproti opoziciji, se pač zdaj še določiti ne more.

„Journal de St. Pétersbourg“ govori v daljšem članku o vnanji in notranji politiki Gladstone ter pravi, da Rusija ne bode pozabila, da Gladstone ni bil Rusom sovražnik. Novi kabinet uvaževati bode moral pomen Rusije v Evropi, gledati bode moral, da se ohrani prijazno razmerje. Rusija hladnokrvno pričakuje nastop novega kabineta, ker je uverjena, da je Salisbury dovelj prebrisan politik, da se ne bode odstranil po polnem od Gladstonovih potov.

Glede političnega programa novega angleškega kabineta pripoveduje „Morning Post“, da je lord Salisbury, ko so mu njegovi pristaši v Carlton-klubu gratulovali, vskliknil: „Le bojazljive politike ne, taka bi ne bila pametna, morda celo usodna!“ Nadalje ta list omenja del, katera bode moral izvršiti novi kabinet, brigati se bode moral v prvi vrsti za to, da se povzdigne trgovina in kmetijstvo.

V Londonu prišel je pred kratkim na svetlo dnevnik v Kartumu padlega generala Gordona. V tem dnevniku se z ostrimi besedami obsoja Gladstonovo postopanje in postopanje njegovega namestnika v Kahiri. Gordon pripisuje ponesrečenje angleške ekspedicije v Sudanu samo neodločnosti vlade. Ti dnevniki napravili so po vsi Angleški globok utis, in gotovo bodo za mnogo zmanjšali Gladstonovo slavo celo pri njegovih pristaših.

Turško naučno ministerstvo izdalo je ukaz, da se morajo vse v inozemstvu izišle knjige, katere se hoté prodajati v Turčiji, na meji pregledati. Nastavilo se je več uradnikov, večjih različ-

bode še malo potrpel, dokler se hčerka družbe ne privadi,“ reče na to župnik.

„Ravno za to, gospod župnik, jo hočem poklicati,“ rekoč smeje odide.

Kmalu se vrne na strani hčerke k družbi nazaj, in sedaj se je začelo običajno predstavljanje.

„Katinka, moja hčerka,“ predstavi jo z nekakim ponosom in ne brez vzroka srečni oče družbi. Bilo je lepo raščeno dekle, v polni krasoti svoje mladosti. Visoko čelo pokrivali so na pol svetlo-rujavi lasje, in krasne, temno-rujave oči žarile so divnega ognja! Lahna rudečica oblila je v tem trenutku njena lica in priprosta, čedna obleka dajala jej je nekako vzvišen obsev božanskega bitja!

Da, lepa je bila Katinka in to so občutili vsi navzoči, posebno pa naš znanec, lovec, katerega je ravno predstavljal godovalec svoji hčerki, „gospod Milan Savoj, c. kr. gozdarski pristav v V...“

Globok vtis storila je njena oseba na njega in čudna čut vselila se mu je v srce. Zdel se jej je jako okoren in boječ nasproti njej, a v resnici si vender ni vedel tolmačiti teh čutil! Prej dokaj

nih evropskih jezikov, kateri pri carinskem uradu pregledavajo knjige. Istim knjigam, katere nimajo „pohujšljive“ vsebine, pritisne se pečat, v znamenje, da se jim dovoli vhod v Turčijo; vse one knjige pa, katere poročajo kaj proti turški politiki, običajem, navadam in veri, se konfiskujejo.

Iz Suakima se poroča, da se je garnizija v Kasali združila z vstaši, ker se zaradi pomanjkanja živeža ni mogla več držati. Arabci morejo hoditi prosto v mesto ter prodajati živež. Osman Digma ima zdaj baje samo še 600 mož.

Mahdi izdal je zopet do svojih vojakov naslednji oglas: Vsem vernikom, kateri se bojujejo za boga in proroka in njegovega služabnika Mohameda Ahmeda! Vi verniki uže zopet godrnjate, da zaradi vedne vojske tudi letos ne morete romati v Meko? O, vi verniki, ali ne veste, da se bogu bolj dopade, če se ubije jeden nevernik, kakor če se tisoč mesecev neprestano moli. O, verniki, ne veste li, da ne pelje pot v raj samo od matere vseh mest (Meke), marveč tudi z vsakega bojišča. O, verniki, zagotovim vas, če padete jutraj v boji proti nevernikom, da boste opoldne uže v raji pri proroku. Zelenosvilena obleka vas bode krila, zlate sponke vas bodo krasile, ležali boste ob potokih, napolnjenih z dobro dišečim oljem, košata drevesica vas bodo senčila, hladilne pijače boste pili in smebljalo se vam bode tisoč devojk, lesketajočih se, kakor mesec.

Dopisi.

Iz Rudolfovega, 29. junija. (Izv. dopis.) V nedeljo, dné 28. junija, obhajala je naša meščanska garda desetletnico slovesnega blagoslovljenja od Nj. veličanstva podarjene zastave. Gospod prošt Urh služil je vojno mašo na trgu pred magistratom in garda je pri glavnih delih sv. maše vstrelila — v običajnih salvih. Gospod prošt razložil je po dokončani sv. maši v kratkem govoru pomen slavnosti. Svečanosti vdeležili so se dostojanstveniki raznih uradov. Po dokončani svečanosti defilirali so pred okrajnim glavarjem, gospod Eckelnom in županom g. dr. Poznikom, in sicer meščanska garda, jedna kompanija, potem oddelek požarne brambe trebanjske in oddelek ognjegascev novomeških. — Omeniti moramo, da je brez izjeme vsakdo hvalil požarno brambo iz Trebnjega. To vam je lična, fino nova oprava, moštvo resno, vojaško izvežbano, mnogim dičila je prsi vojaška svetinja.

Gospod poveljnik Ruprecht je lahko ponosen na tako požarno brambo in mi mu tudi čestitamo. Veseli smo bili videti, kako se je moštvo bistro, pravilno in urno sukalo na slovensko komando. Želeli bi samo, da bi bila komanda nekoliko glasnejša, da bi jo vsaj slišali naši „purgarji iz starih časov“, kateri so od daleč slovesnost gledali.

Popoldné bil je pri „Brunerji“ banket. Toastiralo se je lepo in mirno le gledé pomena

vesel, bil je naenkrat zamišljen, in to so tudi ostali opazili! Kaj pač ostane prikrito v tako mali družbi?

„Gospod Savoj, kaki sršen vas je naenkrat pičil, da ste tako nekako tihi postali? Povejte nam kako lovsko resnico ali pa zapojmo kako veselo, morda bi vam ugajala: „Lepa naša domovina!““

„Kakor vam drago, gospod Tratar, tedaj zapojmo!“

In krepki glasovi odmevali so v tiho noč.

„Čudno, da ta pesen, akoravno je tako, skoro bi rekel, popularna postala, je vedno le lepa in — nova! Prav srečno je izrazil skladatelj svoja čutila v njej,“ pravi gospod župnik Jakob svojemu sosedu, kaplanu Antonu.

„Da, tudi meni se dopada, ali gospod Savoj, bi li ne hoteli vi jedno zapeti, morebiti: „Zdibljuje slepega“ s spremljevanjem na glasoviru? Tako rad poslušam vaš krasni, mili tenor!“

„Prav rad, gospod kaplan, ali preveč povzdiguje skromne moje zmožnosti. Morebiti bi me

svečanosti. Naš stari poslanec gosp. M. edino — zavlje je toast nekako politično na volitve. Mi se temu toastu nikakor nismo pri tej priložnosti čudili, kajti mislili smo, da je gospodu govorniku nasvetoval tako — triumvirat tukajšnje katilinarčne zarote.

O petih popoldne pričela se je ljudska veselica v bližnji hosti, kajti vročina je bila neznosna. Pozno uže v noč zapustil je oddelek trebanjske požarne brambe — najprvi veselico in godba meščanske garde — spremila ga je izven mesta. Mi smo Trebanjcem vošili srčni z Bogom — in si ob enem želeli, da bi te národne ognjegasce tudi posnemali drugi manji kraji po Slovenskem.

Razne vesti.

— (Jednoletni prostovoljci) „Armee-Zeitung“ poroča, da se v državnem vojnem ministerstvu pripravlja dodatna naredba k brambenemu zakonu, katera je za jednoletne prostovoljce velike važnosti. Namerava se namreč razširiti krog onih učilnic, iz katerih gojenci morejo stopiti kot jednoletni prostovoljci; v bodoče bodo namreč tudi učenci iz višjih obrtnih šol, kmetijskih učilnic in višjih trgovinskih učilnic mogli vstopiti kot jednoletni prostovoljci. Tako se bode pomnožilo število jednoletnih prostovoljcev in število rezervnih častnikov, kar se tudi s to naredbo namerava.

— (Grofinja izginila.) Iz Livorna se poroča: Veliko začudenje vzbuja v tukajšnjih plemenitaških krogih nenadni pobeg jedne najlepših plemenitaških gospij. Grofinja M. je pobegnila, zapustivši velike dolgove. Pripoveduje se, da je pa še seboj vzela vender 100 000 lir. Nu, slabo se jej ne bode godilo.

— (S topom se je ustrelil) pred kratkim v Spljetu topničarski častnik.

— (Dvoboj med dečkoma.) Iz Höchst se poroča, da sta se dva dečka, jeden dvanajst, drugi trinajst let star, dvobočila. Izmužnila sta samokrese, jih dobro nabila, potem pa se streljala. Jeden deček je bil na roki hudo ranjen. Te je gotovo kaj posebnega, in gotovo „znamenje časa.“

— (Kruta mati.) Iz Opave se poroča, da je neka tamošnja tovarniška delavka svojo sedem tednov staro hčerko živo zakopala, ker ni imela denarja, da bi bila plačala za otroka hrano.

— (V senci je hladno.) Iz Stettina piše se „Ostsee-Zeitung“: Te dni spremljal je voz, ki je drčal po cestni železnici, mlad dečko, in sicer tekkel je v jedno smer in v potu svojega obraza na tisti strani voza, kamor je senca padala. Vozniku zdelo se je to vedenje dečkovo na zadnje vse jedno čudno, zato ga konečno poprašal, zakaj leti vender zmirom poleg voza. Ta, ki je bil uže ves spehan in je komaj še sapo lovil, mu odgovori: „Saj ne boste vender nič zoper to imeli, ako se sence vašega voza poslužujem, da se takó prevelike vročine ubranim!“

— (Z dežja pod kap.) Gospodičina: „Pomagajte mi vender, gospod profesor! Doktor tu zatr-

celó gospodičina osrečiti hotela s spremljevanjem na glasoviru?“

„Ali kako za Boga veste, da je znana ta pesen gospici? V samostanu gotovo ni bila peta, ker imajo ondaj čudne predsodbe o svetni glasbi,“ pravi za jako učenega se držeči podučitelj Cvetlič.

„In vender jaz mislim, da je gospodičini pesen znana! Ako se ne motim, sem bil uže tako srečen in sem gospodičino samo peti slišal pred nekoliko dnevi, ko sem šel jako slabovoljen z lova proti domu. Se li motim, gospodičina Tratar?“

„Ne vem se spominati, kedaj sem jo pela, vender mi je znana še od prejšnjih let, predno sem šla v samostan. Rada jo pa pojem, tako domača je in prirsčna, žal! da nimam tako lepega glasu!“

„O gospodičina, ne zamerite, ako vam ugovarjam, ali kar se glasu tiče, si pač lepšega, milejšega misliti ne morem. Velikokrat sem jo peti slišal, ali tako lepo še nikoli, kakor ono jutro, ko ste jo vi popevali. Jako z občutkom ste jo peli, in to ravno je pri vsaki pesni lišp, kateri še le pokaže njeno pravo lepoto, jo požlahti! Zeló, zeló

jujejo, da so ženske jednake kačami. Vi ste vender imeli tri žene, dragi profesor! Kaj ne da, ta primera je obrekovanje?“ — Profesor: „Res da, obrekovanje — kač!“

— (Trtna uš) prikazala se je v slednjem času tudi uže v Turčiji, kateri je do zdaj prizanašala. Čulo se je sicer pred kratkim, da se je ta škodljivi mrčes zaplodil v Bulgariji in v vzhodnji Rumeliji, a ta poročila so kmalu utihnila. Zdaj pa se z vso gotovostjo poroča, da je ta škodljivka uničila uže več vinogradov ob Erenkeni, v vasi na azijski strani Marmarskega morja ležeči. Trgovinski minister odposlal je na mesto komisijo, da se pouči o škodi, provzročeni uže zdaj po tem mrčesu; vsaka po trtni uši napadena trta se mora sežgati.

— (Previdno.) (Na plesu.) Mati (tiho prot svoji hčeri, katera pleše z nekim gospodom): „Pleši vender bolj ognjevit!“ — Hči: „Saj je oženjen! Sem vender uže toliko pametna, da ne bodem zaradi moškega, kateri ima uže ženo, toliko plesala, da bi se mi lasje razpustili!“

Domače stvari.

— (Zrelostni ustni izpiti) pričeli so se na tukajšnjem učiteljski danes dopoldne. Pri izpiti bil je navzočen tudi gospod deželni predsednik baron Winkler.

— (Na tukajšnji podkovski šoli) vršile so se dné 26. in 27. junija t. l. skušnje. C. kr. deželna vlada imenovala je vodjo podkovske šole, dr. vit. Bleiweisa prvosednikom, gg. c. kr. deželnega živinozdravnika Wagnerja in učitelja podkovske šole Šlegla pa članom izpraševalne komisije. Dne 26. junija delalo je skušnjo iz podkovstva 28 kovačev, vsi Slovenci iz Kranjskega, kateri se pa niso izsolali v podkovski šoli. Razen treh, kateri zamorejo po § 12. ministerske naredbe od 27. avgusta 1873 po preteku enega leta skušnjo ponavljati, so bili vsi zadostno izvežbani. Dne 27. junija pa je bila skušnja za učence podkovske šole. Bilo jih je enajst, in sicer devet Kranjcev, jeden Primorec in jeden Bosnjak iz Banjaluke. Osem je bilo štipendistov, trije obiskali so šolo na svoje stroške. Izprašani so bili iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Z prav dobrim vspehom prestali so skušnjo: Babič Janez iz Kranja; Brajda France iz Gorele; Samide Andrej iz Starega Loga; Urbančič Valentin iz Brezovce; Valenčič Ivan iz Hrušice na Primorskem; Stariha Matija iz Coklevca. Z dobrim vspehom: Fisic Anton iz Banjaluke, Bosna; Kogovšek Miha iz Dravlj; Vidmar Janez iz Praprota; z zadostnim vspehom: Greljo Jože iz Borovnice; Žumer France iz Olševka.

— (Gosp. deželni šolski nadzornik) podal se je minoli teden na Dolenjsko ter nadziral od 18. junija na dalje c. kr. nižji gimnazij ter deško in dekliško šolo v Kočevji.

— (Shod notarjev.) C. kr. notarji iz Kranjske, Koroške in Štajerske imeli bodo dné 5. julija t. l. v Ljubljani v mestni dvorani letni shod.

bi vam bil hvaležen, ko bi jo hoteli še jedenkrat sedaj zapeti, in tudi ostali gospodje se gotovo z mojo prošnjo strinjajo.“

„Da, da, prosimo,“ glasilo se je v krogu. Toliko prosilcem ni mogla Katinka odreči, vsede se pred glasovir in srčno zapoje:

„Le enkrat bi videl, kje solnce gor' gre,
Bi videl, kje luna, kje zvezde blišče;
Al' tema poskuša, nad mano jo moč,
Ne vem nič od dneva, obdaja me noč!“

Pazno so poslušali ostali zvonkim glasovom, in ko je končala, je burna pohvala donela jej nasproti! Ali ona sramožljivo zarudi in hiti iz sobe!

Živo so se pomenkovali še ostali, vender Milan je tiho slonel pri oknu in zrl v temno, spečo naravo! Kake misli, kaka čutila so se podila v njegovih prsih — kdo vé?! Kmalu se je poslovil od družbe, in ko je stopal po poti proti domu, vpri je še enkrat svoje oči v razsvetljena okna in vzdihnil: „Katinka, Katinka!“

(Dalje prihodnjic.)

— („Historično društvo za Kranjsko“) ima jutri ob 6. uri popoldne v prostorih „Historičnega društva za Kranjsko“ (gimnazijsko poslopje) občni zbor. Na dnevnem redu je razgovor o razpustu društva.

— (Ciril in Metodova slavnost v Šiški dné 5. julija.) Šišenska čitalnica priredi s prijaznim sodelovanjem slavnih društev „Sokola“ in „Slavca“ v proslavo slovanskih blagovestnikov, sv. Cirila in Metodija, v dan 5. julija slavnost s cerkvenim opraviлом v domači cerkvi v Šiški ob 9. uri zjutraj, in ljudsko veselico „pri Koslerji“. Obseg: Petje, godba, telovadba, streljanje, tehtanje, plezanje, balon, razne igre in umeteljni ogenj. Pri veselici svira slavna vojaška godba baron Kuhn pod vodstvom gosp. Nemrave. Petje zborov vodita gg. Srečko Stegnar in Ant. Sohor. Program: 1.) L. Schlögel, „Zvestoba zastavi“, putnica, svira vojaška godba; 2.) Halevy, ouvertura „Kraljičini musketieri“, svira vojaška godba; 3.) D. Jenko, „Molitev“, pojeta zbora društev „Slavec“ in šišenske čitalnice; 4.) Joh. Brandl, „Dijaški valček“, svira vojaška godba; 5.) Ant. Sohor, „Moja zvezda“, poje mešani zbor šišenske čitalnice (Nov.); 6.) Rossini, „Viljem Tell“, duet s tenor- in baritonsolo, svira vojaška godba; 7.) dr. G. Ipavec, „Na plesu“, moški zbor, poje „Slavec“ (Nov.); 8.) Pedrotti, prizor iz „Tutti in Maschera“, s solo na rogu; 9.) Iv. pl. Zajic, „Frankopanka“, poje moški zbor šišenske čitalnice (Nov.); 10.) F. Vilhar, „Večerna“, poje mešani zbor šišenske čitalnice (Nov.); 11.) Pedrotti, ouvertura „Fiorina“, svira vojaška godba; 12.) * * * „Domovina“, poje moški zbor šišenske čitalnice; 13.) K. Huber, „Magiarska putnica“, svira vojaška godba; 14.) A. Foerster, „Slava Slovencem“, poje zbor društva „Slavec“; 15.) Brüll, „Zlati križ“, potpourri, svira vojaška godba; 16.) Fr. pl. Suppé, „Potovanje po Afriki“, polka franc.; 17.) Franc. Gerbič, „Slovanski brod“, pojeta zbora društ. „Slavec“ in šišenske čitalnice; 18.) Faust, „Odaliska“, polka mazurka; 19.) Millöcker, „Sanj“, valček iz opere „Vojni mašnik“; 20.) Strauss, „Plesni šopek“, brzopolka. Ob 6. uri „telovadba Sokolov“ na drogu in proste vaje. Pri vgodnem vremenu splava ob 7. uri veliki balon v zrak. Streljanje za dobitke se prične ob 9. uri zjutraj. Dobitki so: I. cekin, II. 4 gld., III. 3 gld., IV. 2 gld., V. 1 gld. Strel velja 5 kr. Najboljšim strelcom pripadejo dobitki. Razdelitev ob 8. uri. Voditelj strelišča g. E. Kaiser. — Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina 20 kr., otroci plačajo 10 kr.; p. t. društveniki šišenske čitalnice, sodelujoči g. Sokoli in pevci so prosti.

— (Krvav dež.) Ko je minolo nedeljo ob polu 7. uri zvečer deževalo, opazili so gostje v Simonovi gostilni v Ljubljani med navadnim dežjem rudeče kaplje. Krvavi dež porudečil je namizni prt, pesek na tleh in gostom obleko; poznale so se precej debele pike. Drugodi se menda ni opazovala ta pri nas gotovo redka prikazen.

— (Prikazen!) Pod tem naslovom priobčili smo pred kratkim, kako se je v neki tukajšnji list poročalo o prikaznih in čudežih v Pliskovici. Zdaj je ta stvar po polnem pojasnjena — bila je gola sleparija. Tamošnji gostilničar porabil je lehkovernost ljudstva ter naučil svoje otroke, da so se ljudstvu prikazovali kot nadzemska bitja. Vrelo je na stotine ljudij vkup, pridno so pili in jeli in gostilničar je imel pri tem svoj dobiček. Redarstvo pa je poseglo s svojo roko v to sleparijo ter delo gostilničarja v zapor.

— (S črešnje padel.) Iz novomeškega okraja se nam poroča: Dne 23. t. m. padel je udovec Josip Muhič iz Pristave kakih pet metrov visoko s črešnje, in sicer tako nesrečno na glavo, da je takoj obležal mrtev. Ponesrečeni zapustil je dvoje nepreskrbljenih otrok.

— (Premogokop v Ojstrem) kupila je trboveljska družba.

— (Odlikovanja.) Povodom vlandske jadranske ribarske konference dobil je predsednik tržaške pomorske oblastnijske Albert liki vekriž, goriški okrajni glavar baron Rechbach, goriški župan Maurovich, tajnik tržaške pomorske oblastnijske Ebner in ministrjalni podtajnik Rešetar komandirski križ, kancelijski ravnatelj Robiček italijanski viteški križ zlate krone.

— (Popoludanski šolski pouk.) Iz Trsta se z dné 30. m. m. poroča: Na tukajšnjih ljudskih in srednjih šolah nehal je z današnjim dnevom popoludanski pouk; na dalje do konca šolskega leta bode pouk trajal samo dopoludné navadno do 10. ure. Ta naredba se je ukrenila zaradi neznosne vročine.

— (Tržaško podporno in bralno društvo) napravi v nedeljo, dné 5. julija, veselico v proslavo slovenskih blagovestnikov bratov: sv. Cirila in Metodija na vrtu „restavrant Požun“ pri sv. Andreju. Spored: 1.) „Naprej“, koračnica, D. Jenko, veteranska godba; 2.) „Pozdrav“, govori podpredsednik, gosp. V. Grebenec; 3.) „Sablja moja“, D. Jenko, poje „Slov. Vila“ iz Škedenja; 4.) „Banovci“, koračnica, Titl, veteranska godba; 5.) „Hrvaticam“, zbor s samospévom, I. pl. Zajc, „Slov. Vila“; 6.) „Fest-Ouverture“, Sorti, veteranska godba; 7.) „Velikonočna“, S. Gregorič, deklamuje gospodičina A. Kobalova; 8.) „Slovanska četvorka“, Černy, veteranska godba; 9.) „Ustaj rode“, Gjuro Eisenhut, poje „Slov. Vila“; 10.) „Finale iz opere Nikola Šubić“, I. pl. Zajc, veteranska godba; 11.) „Govor“, zgodovinski podatki o sv. Cirilu in Metodu, I. Dolinar; 12.) „Slovanske melodije“, potpourri, Rieder, veteranska godba; 13.) „Morje adrijsko“, zbor, A. Hajdrih, poje „Slov. Vila“; 14.) „Patrijotični odmevi“, potpourri, Rieder, veteranska godba; 15.) „Rojakom“, zbor, poje „Slov. Vila“; 16.) Slovanska „koračnica“, Hajdrih, veteranska godba. Začetek točno ob 5. uri popoludné. Ustopnina 20 kr. za osebo. Čisti dohodek je namenjen društveni blagajni; zato se radodarnosti ne stavijo meje. — NB. Ako ne bode vreme ugodno, se veselica preloži na 12. julija.

— („Kres.“) Leposloven in znanstven list. Sodelovanjem prof. dr. Greg. Kreka in župnika Dav. Trstenjaka ureduje dr. Jakob Sket, c. kr. gimn. prof. v Celovci. Obseg 7. številke: Arabela. Roman. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — Pesni mladeniške ljubezni. A. Pin. — Stari Džuldaš in njega sin Mamet. Povest iz življenja v srednje-azijskih pustinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil Fr. Josip Remec. (Dalje.) — Napitnica. J. Kostanjevec. — Božja poezija. A. Funtek. — Národne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — O našem literarnem gospodarstvu. Spisal France Podgornik. (Dalje.) — O rastlinskem oprášenju. Spisal M. Cilensek. — Noriški Tauriski niso bili Kelti. Spisal Davorin Trstenjak. — Što, kaj, ča. Spisal J. Šuman. (Konec.) — V spomin sv. Cirila in Metoda. Andrej Fekonja. Drobnoti. Izhaja v mesečnih zvezkih na 3 do 4 polah začetkom vsakega meseca; velja 4 gld. na leto, 2 gld. na pol leta in se tudi lahko po snopičih à 40 kr. v knjigarnah kupuje. Tudi letnik 1882, 1883 in 1884 se še dobi, in sicer po 3 gld., prvi letnik nam je pa pošel.

Narodno-gospodarstvene stvari.

O njivah, po katerih je toča pobila.

Ako je toča potem šla, ko je žito uže odevetelo, preišče naj se, ali je klasje k tlam pribito, ali pa le pripogneno leži ter je še v vedni zvezi s korenino. V zadnjem slučaju pusti naj se njiva kakor je, če tudi nobena štibla k višku ne stoji, kajti kmalu se prične pretakanje soka vnovič, klasje se vzdigne in slednjič žito vender dozori, čeravno ne obilo, a vender toliko, da je škoda izdatno manjša.

Ako so pa štiblje in klasje dol do tal razbite, naj se pa njiva preorje in hitro kaj družega vseje.

Če je bila detelja sejana med žito, je pa toliko manj čakati s košnjo poškodovanega žita, ker detelja potem še vedno dá dober pridelek. Ako je toča prav zgodaj pobila ter tudi mlade deteljne rastlinice poškodovala, dobro je nekoliko detelje podsejati.

Sočivne rastline ne poženejo več po košnji, nasprotno pa, če so le vrhovi poškodovani, poženejo iz rastline stranski poganjki. Ako so po toči torej le vršički odbiti, pregleda naj se njiva čez kakih 6 do 8 dni ter prevdara po številu stranskih poganjkov, ali se izplača njivo tako pustiti, ali pa v drugič obdelati.

Dokler je pesa majhna, zamore jo toča tako poškodovati, da ne raste več naprej; v tem slučaju se njiva z novimi sadikami posadi. Ako je pa pesina korenika uže nekaj centimetrov debela, pa toča ne škodi mnogo, ker pesa novo listje požene.

Po toči poškodovan krompir požene nove štiblje, se vé da manj ali več na škodo korenin in gomb.

Krmska turšica, detelja, trava rastejo po toči le slabo, zato jih je bolje požeti, vsaj potem druga košnja več dá. Tako je tudi s travniki.

S konopljo in lanom, katerega je toča pobila, ni veliko več začeti, zato naj se njiva najbolje v novič s kako drugo rastlino obdela.

Če je toča tako njivo poškodovala, da je na vsak način treba misliti na zopetno obdelanje njeno, nastane težavno vprašanje, s čem njivo obsejati. Kolikor prej je toča pobila, toliko več rastlin je na izbero, s katerimi se dá njiva vnovič zasaditi. Na vsak način je pa važno, da se setev ali saditev hitro izvrši, dokler ima zemlja še dovolj vlažnosti.

Po majnikovi toči je še vedno mogoče sejati ječmen, z grahoro mešan oves za kladjo, turšico, fižol, konoplje, lan, zgodnji krompir in peso.

Do konca junija je še vedno mogoče sejati ječmen, ajdo, grahoro, repo, tudi še peso in prav zgodnji krompir.

V mesecu juliju je še čas sejati repo, grahoro in grah za krmo in ajdo. Do srede julija sme se še saditi pesa in sejati turšica za krmo.

Do srede avgusta se dá sejati grahor in grah za krmo, repo, ajdo za krmo. Skoz celi avgust se pa lahko seje šentjanževa rž.

Šentjanževa rž, katera se je v jeseni enkrat pokosila, dá prihodnje leto prav dober pridelek. („Novice“.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Brunšvik, 1. julija. Deželni zbor se je jednoglasno izrekel, da je zadovoljen s pruskim predlogom zveznemu svetu gledé prestolonasledstva.

Brunšvik, 30. junija. Deželni zbor pričel je tajno obravnavati zadevo o prestolonasledstvu. Kakor se čuje, se bode vojvoda Cumberland po polnem odstranil.

Genova, 30. juniju. Italijanski parobrod „Italija“, vozeč iz Callacha v Genovo, se je dné 19. m. m. razbil pri nosu Lomas. Ponesrečilo se je 70 oseb.

Madrid, 30. junija. Včeraj umrlo je v vsej Španiji 600 oseb na koleri, izmed teh jedna v Madridu.

London, 30. junija. Wolseley ostane poleti v Egiptu; včeraj poslalo se je tja iz Woolwicha dva milijona patron; namerava se zopet zasesti Dongola.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 1. julija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.60
„ „ „ srebri	83.25
Zlata renta	108.50
5% avstr. renta	99.35
Delnice národne banke	860.—
Kreditne delnice	284.60
London 10 lir sterling	124.25
20 frankovec	9.85
Cekini c. kr.	5.88
100 drž. mark	61.05

Tujci.

Dné 29. junija.

Pri Maliči: Ring, trg. potov., iz Draždanj. — pl. Lyszkovsky, c. kr. stotnik; Herzog in Zeiss, trg. potovalca, z Dunaja. — Sikst, pivovarnik, iz Ljubna. — Schok s soprogo iz Gradca. — Steinhof iz Trsta.

Pri Slonu: Kiess, potov., iz Berolina. — Buchheim, potov., iz Cöthena. — Brunner, potov., z Dunaja. — Petsche, krémar, s soprogo, iz Mostara. — Miklosik, c. kr. profesor, iz Maribora. — Weiss in Leitner, trgovčeva soproga, iz Kaniže.

Pri Južnem kolodvoru: pl. Hagen, c. kr. nadporočnik, iz Gradca. — Pehl, uradnik, iz Trsta. — Hagen, c. kr. stotnik, iz Pulja. — Radivojevič, trgovec, iz Kragujevaca.

Pri Avstr. carji: Lorenz, krošnjar, iz Königsberga. — Lavrenčič, posestnik, iz Vrhpolja. — Pučjek, posestnik, iz Ajdovščine.

Umrli so:

Dné 30. junija. Marija Dlačhi, tkalčeva vdova, 45 l., Žabják, plučno otrpnenje. — Fran Poderžaj, 60 l., Poljanska cesta št. 69, kron. tuberkuloza.

V civilni bolnici:

Dné 29. junija. Josip Istenič, agent, 27 l., možjansko otrpnenje. — Janez Kobler, delavec, 61 l., Carcinoma abdominalis. — Jarnej Kosec, delavec, 70 l., opešanje.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
29. junija	7. zjutraj	732.80	19.0	bzv.	jasno	0.00
	2. pop.	731.10	27.6	»	»	
	9. zvečer	731.84	18.8	»	»	
30. junija	7. zjutraj	731.78	17.6	bzv.	jasno	0.10 dež
	2. pop.	731.28	27.0	jjzpd. sl.	obl.	
	9. zvečer	731.38	19.6	bzv.	d. js.	

Pravo japonsko ajdo

naravnost došlo, priporoča kilo po 20 kr., fino, in 14 kr. srednje blago, pri večji naročbi pa še ceneje (107) 4-3

J. R. Paulin,

trgovec v Ljubljani.

Račune, kuverte, vizitke, sploh vsakovrstne tiskovine izdelovlja v mičnej izvršbi in po nizkih cenah tiskarna Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

Umetne zobe in zobovja vdevlje po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 26 zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradeckega mostu, 1. nadstropje.

V knjigarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg na Kongresnem trgu št. 2 dobiva se: (90) 8 Ljudska knjižnica. Do sedaj je na svitlo prišlo 10 zvezkov, kateri posamič veljajo 6 kr., po pošti 8 kr.

Tržaška komercijalna banka v Trstu. Tržaška komercijalna banka vsprejme denarne uloge v avstrijskih bankovcih in državnih papirjih, kakor tudi v zlatnikih po dvajset frankov in se zaveže, kapital in obresti nazaj plačati v isti novčni vrednosti. Ista eskomptuje tudi menice in daje preddatve (posojila) na javne vrednostne papirje in blago v gori omenjeni novčni vrednosti. Vse operacije izvršujejo se po pogojih, ki so časoma naznačeni v tržaskih lokalnih listih. (66) 36—5

V založništvo našem izišla je na svitlo knjiga: Šaljivi Slovenec. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral Anton Brezovnik učitelj. 12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr. Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani.